

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Mahalli İdareler Kontrolörlüğü
Sayı: 96/12

D E N E T İ M R A P O R U

YILI: 2025

DENETİM YERİ

İli : Tokat
İlçesi : Almus
İdaresi : Kınık Belediyesi

DENETLEYEN

İçişleri Bakanlığı S. Kontrolörü: M. Melih TORUN

DENETLENEN

Kurum : Belediye Başkanlığı
İşlemler : İdari İş ve İşlemler
Dönem : 03/09/2020 - 21/07/2025
Üst Yönetici : Hacı Yusuf GEÇENE- Belediye Başkanı

DENETİM TARİHİ

Başlama Tarihi : 21/07/2025
Bitirme Tarihi : 25/07/2025
Eski Denetimin Tarihi : 10/09/2020

Tokat İli Kınık Belediye Başkanlığının 03/09/2020-21/07/2025 tarihleri arasındaki idari iş ve işlemleri, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 54 ve 55'inci maddelerine istinaden tarafımdan denetlenerek; görülebilen hata ve noksanlıklar ile tenkit ve tavsiyeye değer hususlar aşağıdaki maddelerde açıklanmıştır.

ÖNCEKİ DENETİM VE SONUCU:

1- Kınık Belediyesinin bundan önceki denetiminin, İçişleri Bakanlığı Kontrolörü Fatih KARACA tarafından yapıldığı, dairesinde mevcut 10/09/2020 tarih ve 145/40 sayılı Denetim Raporu'nun incelenmesinden anlaşılmıştır.

Önceki denetimde tenkit edildiği halde henüz düzeltilmeyen hususlara rastlanıldığında, bu raporun ilgili bölüm ve maddelerinde ayrıca değinilecektir.

2- Kınık Belediyesi tarafından düzenlenen teftiş defterinde teftişe ait yazışmaların ve denetimle ilgili olarak üst makamlardan gelen emir ve talimatların defterin ilgili sütununa kaydedilmediği incelenmiştir.

İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Kontrolörleri Yönetmeliği'nin 55/3'üncü maddesi uyarınca teftişe ait Bakanlıktan gönderilen yazışmaların defterin ilgili bölümüne kayıt edilmesine önem verilmeli; bunun dışında şayet defteri tutan memur görevden ayrılacak olursa; ilgili Yönetmeliğin 55/4'üncü maddesi uyarınca teftiş defterini ve aynı Yönetmeliğin 52'nci maddesinde söz edilen teftiş dosyasını yeni gelen memura devretmesi; yeni giren memurun da bu defter ve dosyayı isteyip almakla mükellef olduğu hususlarına dikkat etmesi tavsiyeye değer görülmüştür.

3- Bir önceki denetim raporunun (10.09.2020 gün ve 145/40) 61'inci maddesinde kamu zararı olarak tespit edilen toplam 30.706,07 ₺'nin olduğu bu tutarın 27.124098 ₺'sinin yasal faizi ile ilgililerinden tahsilinin sağlandığı beyan edilmiş ve makbuzlarıyla yerinde görülmüş, kalan tutar ile ilgili sürecin devam ettiği ifade edilmiştir.

Kamu alacaklarının zamanaşımına uğratılmaması için gerekli gayret ve özenin gösterilmesi sağlanmalı, aksi halde tahsil edilmeyerek zamanaşımına uğrayan kamu zararlarından Mali Hizmetler Müdürü ve Belediye Başkanının sorumlu olacağı bilinmelidir.

TEŞKİLATLANMA:

4- Kınık Belediyesinin hizmetlerini, Kınık Beldesi Kurtuluş Mahallesi Yayla Yolu Caddesi 6 nolu binada icra ettiği, binanın hizmet sunumu ve fiziksel açıdan yeterli olduğu yaşlı ve engelli vatandaşlar için gerekli tedbirlerin alındığı görülmüştür.

Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelik uyarınca D-1 grubunda yer alan Kınık Belediyesine (20) adet memur, (10) adet sürekli işçi kadrosunun verildiği, (3) adet memur ve (7) adet sürekli işçi kadrosunun dolu olduğu, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye 696 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 127'nci maddesinde yer alan Geçici 24'üncü maddenin eklenmesi ile taşeron işçilerin kadroya geçirilmesi ve yeni personel istihdamı neticesinde mevcut durumda (5) adet şirket personelinin bulunduğu, 26.01.2023 tarih ve 32085 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 7433 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 663 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun uyarınca (1) adet veteriner hekim, (1) adet mühendis olmak üzere toplam (2) kişinin sözleşmeli personel statüsünden memur kadrosuna geçirildiği incelenmiştir.

Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmeliğin 10 uncu maddesinde "657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi memur kadroları ile sürekli işçi kadroları bu Yönetmeliğe uygun olarak belediye meclisi tarafından ihdas edilir. Memur kadrolarının ihdası için Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek-5 Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Kadro Cetvellerinden (I) sayılı cetvel,

sürekli işçi kadrolarının ihdası için ise (V) sayılı cetvel eksiksiz olarak doldurulurak ihdas gerekçeleriyle birlikte meclise sunulur. Kadroların iptalinde de aynı usul uygulanır. Kadroların ihdas, iptal ve değişikliklerinde Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek-5 Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Kadro Cetvellerinden (IV) ve (VII) sayılı cetveller düzenlenir." denilmektedir.

Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelik uyarınca Kınık Belediyesi tarafından D-1 grubu norm kadro standartları cetvellerinde belirtilen unvan ve adetleri dikkate alınarak norm kadro ihdası yapılması, norm kadro iptal ve değişiklik işlemlerinde yukarıda bahsedilen mevzuat hükümlerine uygun işlem tesis edilmesi sağlanmalıdır.

5- Mali hizmetler müdürlüğü kadrosunun vekaleten Cemalettin BAYRAK tarafından yürütüldüğü, yazı işleri müdürlüğüne Cem TANDOĞAN tarafından vekaleten bakıldığı, belediye personelinin iş ve işlemleri yürütmekte zorlandığı görülmüştür.

Belediye birimlerine yapılacak atamaların 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu hükümleri ve Mahalli İdareler Personelinin Görevde Yükselme Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmelik hükümlerine riayet edilerek ve görevde yükselme sınavları sonucunda başarılı olan personel arasından asaleten yapılması sadece zorunlu hallerde 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 86 ve 175'inci maddeleri hükümlerine uygun olarak vekâleten atama yapılması tavsiyeye değer görülmüştür.

6- Kınık Belediye Meclisince, Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelik gereğince norm kadro unvan ve sayıları tespit edilerek en son 05.07.2019 tarih 16 sayılı belediye meclisi kararı ile güncellenmiştir. Belediyenin yönetmeliğe göre oluşturduğu kadro sayıları ile istihdam edilen personele ilişkin bilgiler aşağıda tabloda belirtilmiştir.

İstihdam Şekli	Kadro Sayısı/vize	Dolu	Boş
Memur	20	3	16
Daimi İşçi	10	7	4
Sözleşmeli Personel	-	-	-
Meclis Üyesi Başkan Yard.	-	-	-
Memur Başkan Yard.	-	-	-
Toplam	30	10	20

7- Bir önceki denetim raporunda tenkit edilmesine rağmen 5393 sayılı Belediye Kanunu uyarınca belediye hizmet birimlerinin oluşturulmadığı incelenmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediye Teşkilatı" başlıklı 48'inci maddesinde "Belediye teşkilâtı, norm kadroya uygun olarak yazı işleri, malî hizmetler, fân işleri ve zabıta birimlerinden oluşur." denilmektedir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nda bahsi geçen temel ilkelere sadık kalabilmek adına görevlendirmelerin alanında uzman kişiler üzerine yaptırılması ve vekaleten görevlendirmelere ancak zorunlu durumlarda başvurulması sağlanmalıdır.

Belediye birimlerinin en kısa sürede oluşturularak görev, yetki ve sorumluluklarını düzenleyen bir yönergenin hazırlanıp belediye meclisince karara bağlanması ve yürürlüğe konularak birimlerin işler hale getirilmesi sağlanmalıdır.

BELEDİYE MECLİSİ İLE İLGİLİ İŞ VE İŞLEMLER:

8- Denetime tabi dönemde belediye meclisi toplantılarına katılamayacak olan meclis üyelerinin mazeretlerini bildirmedikleri, mazeretlerini belirten dilekçelerin alınarak meclise sunulmadığı görülmüştür.

15.09.2021 tarihli meclis toplantısına katılmayan meclis üyelerinin mazeret dilekçesi vermemesi örnektir.

5393 sayılı Belediye Kanunun 29'uncu maddesinde "Özürsüz veya izinsiz olarak arka arkaya üç birleşim günü veya bir yıl içinde yapılan toplantıların yarısına katılmayan üyenin üyeliğinin düşmesine, savunması alındıktan sonra üye tam sayısının salt çoğunluğuyla karar verilir." denilmektedir.

Aynı Kanunun 32'nci maddesinde ise "Meclis üyeleri hastalıkları süresince izinli sayılır. Ayrıca mazeretleri durumunda, bir yıl içindeki toplantı süresinin yarısını aşmamak şartıyla istekleri üzerine meclis tarafından izin verilebilir." hükmü yer almaktadır.

Mevzuat hükmünden hareketle toplantılara katılmayan meclis üyelerinin katılamama nedenlerini belirtir dilekçe ya da hastalık raporlarının belediye meclis başkanlığına sunmaları ve ilgili ay meclis dosyasında muhafaza edilmesi sağlanmalıdır.

9- Denetim dönemi içerisinde meclis görüşmelerinin tutanağa geçirildiği lakin tüm meclis üyelerine imzalatıldığı, tutanakların detaylı olarak tutulmadığı görülmüştür.

Uygulama genel olmakla birlikte 06.09.2024 tarihli meclis kararlarının tutanağı örnektir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Meclis Toplantısı" başlıklı 20'nci maddesinde "Meclis görüşmeleri görevlilerce tutanağa geçirilir, başkan ve kâtip üyeler tarafından imzalanır. Toplantılar, meclisin kararıyla sesli ve görüntülü cihazlarla da kaydedilebilir." denilirken; Belediye Meclisi Çalışma Yönetmeliği'nin 16'nci maddesinde "Meclis görüşmeleri katip üyeler veya divanın sorumluluğundaki görevlilerce tutanağa geçirilir ve başkanlık divanı tarafından imzalanır. Toplantılar, meclisin kararıyla sesli veya görüntülü cihazlarla da kaydedilebilir. Kararlar, tutanaklara dayalı olarak yazılır, başkan ve katip üyelerce imzalanır. Meclis kararlarına her yıl birden başlamak üzere birbirini izleyen karar numarası verilir." hükmü yer almaktadır.

Belediye Meclisi Çalışma Yönetmeliği'nin 4'üncü maddesinde de başkanlık divanının, meclis başkanı, meclis birinci ve ikinci başkan vekilleri ile katip üyeler tarafından olduğu açık şekilde yer almaktadır.

Bundan böyle meclis görüşmeleri esnasında meclis görüşme tutanaklarının hazırlanması sağlanmalı, meclis görüşme tutanağının sadece belediye başkanı ve kâtip üyeler tarafından değil, toplantıya katılmış ise meclis birinci ve ikinci başkan vekilleri tarafından da imzalanmasına özen gösterilerek belediye meclisi kararlarının da detaylı olarak tutulmuş tutanaklar baz alınarak oluşturulmasına özen gösterilmeli, oy çokluğu ile alınan kararlarda ret veya çekimser oy veren üyelerin belirtilerek şerhlerin düşülmesi sağlanmalıdır.

10- Denetime tabi dönemde Meclisin, Belediyeye ait bütçeleri madde madde değil bütün olarak kabul ettiği, bütçe görüşmelerinde izleyen 2 yılın bütçesinin de dahil edilerek oylama yapılmadığı incelenmiştir.

Uygulama genel olmakla birlikte 08.11.2023 tarih 6 sayılı meclis kararı örnektir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Bütçe" başlıklı 5'inci maddesinde "Mali yıl bütçesi, stratejik plan ve performans programları dikkate alınarak izleyen iki yılın gelir ve gider tahminleri ile birlikte görüşülür ve değerlendirilir." denilmektedir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 29'uncu maddesinde ise "Meclis;

a) Bütçe kararnamesini madde madde (...) oylar ve kabul eder." denilmektedir. Aynı Yönetmeliğin 27'nci maddesinde ise "Encümen tarafından görüşülerek üst yönetime sunulan bütçe tasarısı, büyükşehir ilçe belediyelerinde Ekim ayı toplantısında görüşülmek üzere Ekim

ayının birinci gününden önce; il özel idareleri, büyükşehir belediyeleri ve diğer belediyelerde ise Kasım ayı toplantısında görüşülmek üzere Kasım ayının birinci gününden önce meclise sunulur." İbaresini açıkça belirtilmiştir.

Bütçe kararnamesinin kasım ayının ilk gününden önce meclise sunulmasına, bütçenin tümü üzerinde oylama yapılamayıp madde madde kabul edilmesine, izleyen 2 yılın gelir ve gider tahminlerine de yer verilmesine ve Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinde belirtilen hükümlere uygun hareket edilmesi sağlanmalıdır.

11- Kesin hesapların faaliyet raporu içerisinde görüşüldüğü, kesin hesapların görüşülmesinde bütçeye ilişkin hükümlere riayet edilmediği incelenmiştir.

07.04.2023 tarihli meclis toplantısında kesin hesap görüşmelerine bütçenin de dahil edilmesi örnektir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Kesinhesap" başlıklı 64'üncü maddesinde "Her yıl bütçesinin kesinhesabı, belediye başkanı tarafından hesap döneminin bitiminden sonra nisan ayı içinde encümene sunulur. Kesinhesap, belediye meclisinin mayıs ayı toplantısında görüşülerek karara bağlanır. Kesinhesabın görüşülmesi ve kesinleşmesinde, bütçeye ilişkin hükümler uygulanır." denilmektedir.

Bundan böyle kesin hesapların Kanun hükmüne uygun olarak mayıs ayı toplantısı içerisinde madde madde görüşülerek oylanması sağlanmalıdır.

12- Belediye meclis kararını gerektirmeyen işler için meclis kararı alındığı görülmüştür.

07.02.2025 tarih 1 sayılı meclis kararı ile belediye sınırları içerisinde bulunan kültür evinin tadilatının yapılması için karar alınması örnektir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nda belediye meclisinin görevleri sayılmıştı. Aynı Kanunun "Belediye başkanının görev ve yetkileri" başlıklı 38'inci maddesinde ise "Kanunlarla belediyeye verilen ve belediye meclisi veya belediye encümeni kararını gerektirmeyen görevleri yapmak ve yetkileri kullanmak." hükmüne yer verilerek meclis ve encümen kararı gerektirmeyen işler için belediye başkanının yetkisini kullanabileceği belirtilmiştir.

Bundan böyle meclisi ilgilendirmeyen hususlarla ilgili görüşme yapılmaması ve meclisin boş yere meşgul edilmemesi tavsiyeye değer görülmüştür.

13- Faaliyet raporlarının Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına gönderilmediği incelenmiştir.

Uygulama genel olmakla birlikte 2022 ve 2023 faaliyet raporlarının Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına gönderilmemesi örnektir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 56'ncı maddesinde "Faaliyet raporu nisan ayı toplantısında belediye başkanı tarafından meclise sunulur. Raporun bir örneği Çevre ve Şehircilik Bakanlığına gönderilir ve kamuoyuna da açıklanır" denilmektedir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 41'inci maddesinde "Mahalli idarelerce hazırlanan idare faaliyet raporlarının birer örneği Sayıştay ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığına gönderilir." denilmektedir.

Bundan böyle faaliyet raporlarının ilgili yerlere ulaştırılması ve kamuoyu ile paylaşılması sağlanmalıdır.

14- Güncel belediye meclisi kararlarının ve belediyeyi ilgilendiren diğer konuların aksatılmadan belediyenin internet sitesinde yayınlanarak halka duyurulduğu memnuniyetle müşahade edilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 23'üncü maddesinde "Kesinleşen meclis kararlarının özetleri yedi gün içinde uygun araçlarla halka duyurulur." denilmiştir.

Şeffaf yönetim anlayışının sağlanabilmesi ve belde haklının beldeedeki gelişmelerden haberdar olabilmesi adına bundan böyle de meclis kararlarının internet sitesinde yayınlanmasına devam edilmelidir.

15- Belediye meclisince içkili yer bölgesinin tespitinin yapılmadığı görülmüştür.

İşyeri Açma ve Çalıştırma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin "İçkili yer bölgesinin tespiti" başlıklı 29'uncu maddesinde "İçkili yer bölgesi, mülki idare amirinin genel güvenlik ve asayiş durumu hakkındaki görüşü doğrultusunda belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde belediye meclisi, bu sınırlar dışında il genel meclisi tarafından tespit edilir." denilmektedir.

Belediye meclisince mevzuat hükümlerine uygun olarak içkili yer bölgesinin tespit edilmesi tavsiyeye değer görülmüştür.

BELEDİYE ENCÜMENİ İLE İLGİLİ İŞ VE İŞLEMLER:

16- Yeni encümen üyeleri seçiminin akabinde, encümen toplantı günlerinin yeniden belirlenmediği incelenmiştir.

26.03.2024 ile 15.04.2024 tarihlerinde gerçekleştirilen encümen toplantıları örnektir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Encümen Toplantısı" başlıklı 35'inci maddesindeki, "Belediye encümeni, haftada birden az olmamak üzere önceden belirlenen gün ve saatte toplanır. Belediye başkanı acil durumlarda encümeni toplantıya çağırabilir." hükmü gereğince, encümenin her yeni encümen üyesi seçimini müteakip haftada yapacağı toplantı günlerini yeniden belirlemesi sağlanmalıdır.

17- Bütçenin 5393 sayılı Belediye Kanunu'nda öngörülen zamanlarda encümene sunulmadığı incelenmiştir.

30.09.2021 tarih 37 encümen kararı ile bütçenin encümende görüşülüp meclise havale edilmesi örnektir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 62'nci maddesinde "Belediye başkanı tarafından hazırlanan bütçe tasarısı eylül ayının birinci gününden önce encümene sunulur ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığına gönderilir." hükmü yer almaktadır.

Bundan böyle Belediye Başkanı tarafından hazırlanan bütçenin eylül ayının birinci gününden önce encümende görüşülmesi sağlanmalı ve Kanun hükümlerinde belirtilen tarihlere riayet edilmesine özen gösterilmelidir.

18- Kesin hesabın nisan ayında encümene sevk edilerek görüşülmediği incelenmiştir.

Belediye Kanunu'nun 64'üncü maddesinde "Her yıl bütçesinin kesinhesabı, belediye başkanı tarafından hesap döneminin bitiminden sonra nisan ayı içinde encümene sunulur. Kesinhesap, belediye meclisinin mayıs ayı toplantısında görüşülerek karara bağlanır. Kesinhesabın görüşülmesi ve kesinleşmesinde, bütçeye ilişkin hükümler uygulanır." denilmektedir.

Kesin hesabın nisan ayı içerisinde encümende görüşülerek meclise havale edilmesi sağlanmalıdır.

İNSAN KAYNAKLARI İLE İLGİLİ İŞ VE İŞLEMLER:

19- Kınık Belediyesi personel iş ve işlemlerinin memur statüsünde bulunan Cem TANDOĞAN tarafından yürütüldüğü, Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelik uyarınca D-1 grubunda yer alan Kınık Belediyesine (20) adet memur, (10) adet sürekli işçi kadrosunun verildiği, (3) adet memur ve (7) adet sürekli işçi kadrosunun dolu olduğu, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'ye 696 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 127'nci maddesinde yer alan Geçici 24'üncü maddenin eklenmesi ile taşeron işçilerin kadroya geçirilmesi ve yeni personel istihdamı neticesinde mevcut durumda (5) adet şirket personelinin bulunduğu incelenmiştir.

Denetime tabi dönem itibari ile Kınık Belediyesinin personel giderlerinin belediye gelirlerine oranı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

PERSONEL GİDERLERİNİN BÜTÇE GELİRLERİNE ORANI					
BÜTÇE YILI	BİR ÖNCEKİ YIL BÜTÇE GELİR TOPLAMI (A)	YENİDEN DEĞERLENDİRME ORANI %(B)	DEĞERLENMİŞ GERÇEKLEŞEN EN SON YIL BÜTÇE GELİRİ TOPLAMI [(A*B)+A]=C	BÜTÇE KESİN HESAP PERSONEL GİD. TOPLAMI (D)	PERS. GİD. BÜTÇE GELİRLERİ NE ORANI (D*100/C)
2020	3.337.657,20	22,58	4.091.300,19	893.110,93	21,82
2021	3.162.563,27	9,11	3.450.672,78	1.063.433,91	30,82
2022	3.814.607,94	36,2	5.195.496,01	1.541.292,47	29,67
2023	6.501.698,93	122,93	16.861.661,62	3.289.054,00	19,51
2024	12.228.263,49	58,46	19.376.906,33	7.292.179,87	37,63

Kınık Belediyesinin personel giderlerinin bütçe gelirlerine oranının; denetime tabi dönemde nüfusu 10.000 altında olan Kınık Belediyesi için öngörülen %40 sınırının aşılmadığı memnuniyetle müşahade edilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 49'uncu maddesinde "Yıl içerisinde aylık ve ücretlerde beklenmedik bir artışın meydana gelmesi sonucunda personel giderlerinin söz konusu oranları aşması durumunda, cari yıl ve izleyen yıllarda personel giderleri bu oranların altına ininceye kadar yeni personel alımı yapılamaz." hükmü yer almaktadır. Sınırın aşıldığı bir dönemin olması durumunda bu sınır %40'ın altına düşmeden herhangi bir personel alımının yapılmaması aksi durumda aşan tutar için belediye başkanının sorumlu tutulacağı bilinmelidir.

Denetime tabi dönemde memur, sözleşmeli personel ve daimî işçi giderlerine belediye şirketi işçilerinin de dahil edilerek giderlerin gerçekleşen gelirlerine oranı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

PERSONEL GİDERLERİNİN BÜTÇE GELİRLERİNE ORANI (ŞİRKET DAHİL)					
BÜTÇE YILI	BİR ÖNCEKİ YIL BÜTÇE GELİR TOPLAMI (A)	YENİDEN DEĞERLENDİRME ORANI % (B)	DEĞERLENMİŞ GERÇEKLEŞEN EN SON YIL BÜTÇE GELİRİ TOPLAMI [(A*B)+A]=C	BÜTÇE KESİN HESAP PERS. GİD. TOP. (D)	PERS. GİD. BÜTÇE GELİRLER İNE ORANI (D*100/C)
2020	3.337.657,20	22,58	4.091.300,19	893.110,93	21,82
2021	3.162.563,27	9,11	3.450.672,78	1.159.235,40	33,59
2022	3.814.607,94	36,2	5.195.496,01	1.779.507,77	34,25
2023	6.501.698,93	122,93	16.861.661,62	3.922.225,98	23,26
2024	12.228.263,49	58,46	19.376.906,33	8.309.605,80	42,88

Kınık Belediyesi için öngörülen %40 oranının 2024 yılı haricinde aşılmadığı memnuniyetle müşahade edilmiştir. Sınırın aşıldığı yıl olan 2024 yılından sonra şirket dahil personel giderleri %40'ın altına inmeden yeni personel istihdamının yapılamayacağı ve 2025 yılı rakamlarında kurala uygun olarak hareket edilmesi gerektiği tavsiyeye değer görülmüştür.

Bakanlar Kurulunun 2018/11608 sayılı İl Özel İdareleri, Belediyeler ve Bağlı Kuruluşları ile bunların üyesi olduğu Mahalli İdare Birliklerine Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmetlerinin Gördürülmesine İlişkin Usul ve Esasların "Personel Giderlerinin Toplam Giderler İçindeki Payına İlişkin Üst Sınır" başlıklı 5'inci maddesinde "İdarelerin, **şirket personeli de dahil** yıllık toplam personel giderleri, idarenin gerçekleşen en son yıl bütçe gelirleri toplamının her yıl, bir önceki yıla ilişkin olarak 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun mükerrer 298 inci maddesi uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranında artırılması sonucu bulunacak miktarın **yüzde kırkını aşamaz**. Bu oran büyükşehir belediyelerinde yüzde otuz olarak uygulanır. Yıl

içerisinde aylık ve ücretlerde beklenmedik bir artışın meydana gelmesi sonucunda personel giderlerinin söz konusu oranları aşması durumunda, cari yıl ve izleyen yıllarda personel giderleri bu oranların altına ininceye kadar **idare şirketlerine yeni personel alımı yapılamaz.**" hükmü yer almaktadır.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 49'uncu maddesinde "Belediyenin yıllık toplam personel giderleri, gerçekleşen en son yıl bütçe gelirlerinin 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre belirlenecek yeniden değerlendirme katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak miktarın yüzde otuzunu aşamaz. Nüfusu 10.000'in altında olan belediyelerde bu oran yüzde kırk olarak uygulanır. Yıl içerisinde aylık ve ücretlerde beklenmedik bir artışın meydana gelmesi sonucunda personel giderlerinin söz konusu oranları aşması durumunda, cari yıl ve izleyen yıllarda personel giderleri bu oranların altına ininceye kadar yeni personel alımı yapılamaz. Yeni personel alımı nedeniyle bu oranın aşılması sebebiyle oluşacak kamu zararı, zararın olduğu tarihten itibaren hesaplanacak kanunî faiziyle birlikte belediye başkanından tahsil edilir. Personelin her türlü alacakları zamanında ve öncelikle ödenir." hükmü yer almaktadır.

Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmeliğin 14'üncü maddesinde "Belediye, bağlı kuruluşları ve mahalli idare birliklerinin, bu Yönetmeliğe uygun olarak ihdas edilecek kadro ve pozisyonların kullanımında, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 49 uncu maddesinin 8 inci fıkrasını göz önünde bulundurmak zorundadır." denilmiştir.

Tablodan anlaşılabacağı gibi Kınık Belediyesi ile Kınık Belediyesinin personel şirketi olan Kınık Belediyesi Personel Limited Şirketi'ne yeni personel alımında oranlara dikkat edilerek hareket edildiği incelenmiştir. Personel gider oranlarının Kanun'da belirtilen sınırların üstüne çıkması durumunda belirtilen sınırların altına inmeden yeni personel alımının yapılmaması, yıllık personel giderlerinin gerçekleşen en son yıl bütçe gelirlerine oranına dikkat edilerek istihdam edilmesi, personel alımı yapıldığında söz konusu oran yıl sonunda %40'ın üzerinde gerçekleşecek olursa, aşan kısmın kamu zararı olarak değerlendirileceği ve yeni personel alımı nedeni ile bu oranın aşılması durumunda oluşacak kamu zararının, zararın olduğu tarihten itibaren hesaplanacak kanuni faiziyle birlikte belediye başkanından tahsil edileceği bilinmelidir.

20- 13/04/2005 tarih ve 25785 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik uyarınca Kınık Belediyesinde Etik Komisyonu oluşturulmadığı incelenmiştir.

Cem TANDOĞAN isimli personelin Etik Sözleşmesini imzalaması örnektir.

Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin "Etik Komisyonu" başlıklı 29'uncu maddesinde "Kurum ve kuruluşlarda, etik kültürünü yerleştirmek ve geliştirmek, personelin etik davranış ilkeleri konusunda karşılaştıkları sorunlarla ilgili olarak tavsiyelerde ve yönlendirmede bulunmak ve etik uygulamaları değerlendirmek üzere kurum veya kuruluşun üst yöneticisi tarafından kurum içinden en az üç kişilik bir etik komisyonu oluşturulur.

Etik komisyonu üyelerinin ne kadar süreyle görev yapacağı ve diğer hususlar, kurum ve kuruluşun üst yöneticisince belirlenir. Etik komisyonu üyelerinin özgeçmiş ve iletişim bilgileri, üç ay içinde Kurul'a bildirilir. Etik komisyonu, Kurul ile işbirliği içinde çalışır." hükmüne yer verilmiştir.

Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin "Etik Davranış İlkelerine Uyma" başlıklı 23'üncü maddesinde "Kamu görevlileri, görevlerini yürütürken bu Yönetmelikte belirtilen etik davranış ilkelerine uymakla yükümlüdürler. Bu ilkeler, kamu görevlilerinin istihdamını düzenleyen mevzuat hükümlerinin bir parçasını oluşturur.

Bu Kanun kapsamındaki kamu görevlileri, bir ay içinde, Ek-1'de yer alan "Etik Sözleşme" belgesini imzalamakla yükümlüdürler.

Bu belge, personelin özlük dosyasına konur. Kurum ve kuruluşların yetkili sicil amirleri, personelin sicil ve performansını, bu Yönetmelikte düzenlenen etik davranış ilkelerine uygunluk açısından da değerlendirirler." denilmektedir.

Mevzuat hükmünden hareketle Kınık Belediyesince Etik Komisyonunun kurulması ve personellere etik sözleşmesinin imzalatırılarak özlük dosyalarına konulması sağlanmalıdır.

21- 2024 Mahalli İdareler seçimlerinde yeniden seçilemeyen meclis üyelerinden mal bildirimlerinin alınmadığı incelenmiştir.

2024 yılında gerçekleştirilen mahalli idareler seçimlerinde yeniden seçilemeyen Murat ARSLAN ve Aşkın AKKAYA isimli Kınık Belediyesi eski meclis üyelerinin mal bildirimlerini vermemeleri örnektir.

3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele Kanunu'nun 2'inci maddesinin (a) ve (d) bentlerinde seçimle iş başına gelen kamu görevlileri (Başkan ve meclis üyeleri) ile belediyelerde aylık, ücret ve ödenek almak suretiyle kamu hizmeti gören memurların mal bildiriminde bulunmaları gerektiği açıkça belirtilmiş mezkur Kanunun 6'ncı maddesinde de aynen "Görevin sona ermesi halinde, ayrılma tarihini izleyen bir ay içinde (...) verilmesi zorunludur." denilerek mal bildiriminin görevin sonra ermesi durumunda da verilmesi zorunlu kılınmıştır.

3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele Kanunu'nun 10'uncu maddesinde "6 ncı maddede belirtilen sürelerde mal bildiriminde bulunmayana bildirimlerin verileceği mercilerce ihtarla bulunulur. İhtarın kendisine tebliğinden itibaren otuz gün içinde mazeretsiz olarak bildirimde bulunmayana üç aya kadar hapis cezası verilir. Soruşturma ile ilgili olarak verilen süre zarfında mal bildiriminde bulunmayana üç aydan bir yıla kadar hapis cezası verilir." hükmü yer almaktadır.

Mal bildirim beyannamelerinin kamuda şeffaflık ve hesap verilebilirlik ilkelerinin ayrılmaz bir parçası olduğu bilinerek belirtilen hükümler gereğince mal bildirimlerini vermeyenler hakkında ihtarla bulunulması, ihtarın kendisine tebliğinden itibaren bir ay içinde mazeretsiz olarak bildirimde bulunmayan memur ve meclis üyeleri hakkında yetkili Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulması sağlanmalıdır.

22- Kınık Belediyesinde görev yapmakta olan memurların mal bildirimlerini zamanında yapmadığı incelenmiştir.

Sinan ATASOY isimli personelin özlük dosyası örnektir.

Mal Bildiriminde Bulunulması Hakkında Yönetmeliğin "Bildirimlerin yenilenmesi" başlıklı 7'nci maddesinde "Bu Kanun kapsamındaki görevlere devam edenler, sonu (0) ve (5) ile biten yılların en geç şubat ayı sonuna kadar bildirimlerini yenilerler. Yeni bildirimler yetkili merci tarafından daha önceki bildirimler ile karşılaştırılırlar." denilmektedir.

Aynı Yönetmeliğin "Mal Bildirimi Formunun Doldurulması" başlıklı 12'nci maddesinde "Mal Bildirimi Formu" tek nüsha olarak doldurulur ve tarih belirtilmek suretiyle imzalanır." denilmektedir.

Bahsi geçen mevzuat hükümlerine uyarak mal bildirimini verirken velayet altındaki çocuklarını da dahil etmeleri ve mal bildiriminin yapıldığı tarihlerin eksiksiz olarak doldurulması sağlanmalıdır.

23- Kınık Belediyesinde çalışan işçilerin yıllık izinlerinin düzenli olarak kullandırılmadığı incelenmiştir.

Belediyede daimî işçi olarak çalışan Turan DEMİR 200 gün, Feramuz DEMİRTAŞ isimli personelin ise 267 gün izninin olması konuya örnektir.

4857 sayılı İş Kanunu'nun "Yıllık izin ve ücret hakkı" başlıklı 53' üncü maddesinde aynen "İşyerinde işe başladığı günden itibaren, deneme süresi de içinde olmak üzere, en az bir yıl çalışmış olan işçilere yıllık ücretli izin verilir.

Yıllık ücretli izin hakkından vazgeçilemez.

Niteliklerinden ötürü bir yıldan az süren mevsimlik veya kampanya işlerinde çalışanlara bu Kanunun yıllık ücretli izinlere ilişkin hükümleri uygulanmaz.

İşçilere verilecek yıllık ücretli izin süresi, hizmet süresi;

a) Bir yıldan beş yıla kadar (beş yıl dahil) olanlara ondört günden,

b) Beş yıldan fazla onbeş yıldan az olanlara yirmi günden,

c) Onbeş yıl (dahil) ve daha fazla olanlara yirmialtı günden,

Az olamaz.” denilmektedir.

Aynı Kanunun “Yıllık ücretli izin uygulanması” başlıklı 56’ncı maddesinde “ Bu iznin 53 üncü maddede gösterilen süreler içinde işveren tarafından sürekli bir şekilde verilmesi zorunludur.

(...) İşveren tarafından yıl içinde verilmiş bulunan diğer ücretli ve ücretsiz izinler veya dinlenme ve hastalık izinleri yıllık izne mahsup edilemez.

Yıllık ücretli izin günlerinin hesabında izin süresine rastlayan ulusal bayram, hafta tatili ve genel tatil günleri izin süresinden sayılmaz.” ibaresi yer almaktadır.

Anayasamızın 49’uncu maddesinde devletin, çalışanların hayat seviyesini yükseltmek, çalışma hayatını geliştirmek için çalışanları korumak, çalışmayı desteklemek, çalışma barışını sağlamak için gerekli tedbirleri alacağı 50’nci maddesinde ise dinlenmenin, çalışanların hakkı olduğu hükümleri ile çalışanların dinlenme haklarını güvence altına almıştır. Yıllık ücretli izin hakkının asıl amacı işçinin bir süre işten uzak kalmasının sağlanmasıdır. Yıllık izinler, biriktirilerek paraya dönüştürülebilecek bir hak olmamakla birlikte çalışanların iş dışındaki yaşamlarını göz ardı etmemelerini sağlayarak toplumsal barış için artı değer oluşturmakta ve toplumsal kalkınmada önemli bir rol oynamaktadır.

Bu nedenlerle yıllık ücretli izinlerin mevzuat hükümlerine uygun olarak ve iş ve işlemleri aksatmayacak şekilde belediye personelinin özel durumlarını da göz önüne alarak yıllık izin planlamalarının yaptırılması ve bu plana işlerlik kazandırılması sağlanmalıdır.

24- Kınık belediye personeline ait özlük dosyalarının anlaşılmayacak derecede özensiz şekilde tutulduğu, herhangi bir ölçüde bölümlere ayrılmayarak farklı nitelikteki belgelerin aynı, başlıksız ve bir bütün şeklinde tarih sıralamasına riayet edilmeden muhafaza edildiği tespit edilmiştir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’nun 109’uncu maddesine göre “Memurlar, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası esas alınarak kurumlarınca tutulacak personel bilgi sistemine kaydolunurlar. Her memur için bir özlük dosyası tutulur.

Özlük dosyasına, memurun mesleki bilgileri, mal bildirimleri; varsa inceleme, soruşturma, denetim raporları, disiplin cezaları ile ödül ve başarı belgesi verilmesine ilişkin bilgi ve belgeler konulur.

Memurların başarı, yeterlik ve ehliyetlerinin tespitinde, kademe ilerlemelerinde, derece yükselmelerinde, emekliye ayrılmalarında veya hizmetle ilişkilerinin kesilmesinde, hizmet gerekleri yanında özlük dosyaları göz önünde bulundurulur

Özlük dosyalarının tutulma esasları ile özlük dosyalarında yer alacak belgelere ilişkin usûl ve esaslar Devlet Personel Başkanlığınca belirlenir.” denilmektedir.

Kamu Personeli Genel Tebliği Seri No: 2’nin “D) Özlük Dosyası Tutulmasına İlişkin Usul ve Esaslar” başlığı altında düzenlenen hükümler gereği özlük dosyası sekiz bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde ilk-yeniden-naklen atamaya ilişkin belgeler; ikinci bölümde öğrenim durumu, bildiği yabancı diller ve derecesi, yaptığı lisansüstü eğitim-staj ve incelemeleri ile ilgili belgeler, katıldığı her türlü eğitim faaliyetine ilişkin belgeler, kendisi tarafından verilen yayın ve eserlerine ilişkin bilgiler; üçüncü bölümde memurun kullandığı izinlere ilişkin belgeler; dördüncü bölümde; memur hakkında yapılan disiplin soruşturmalarına ilişkin evraklar ile verilen

M

disiplin cezaları, yargı organlarınca memur hakkında verilmiş karar örnekleri, görevden uzaklaştırmaya ilişkin belgeler ile varsa inceleme, soruşturma ve denetim raporları; beşinci bölümde kurumlarca gerekli görülmesi halinde memurun maaş, ücret, harcırah ve sair parasal haklarına ilişkin belgeler, emeklilik durumuna ilişkin belgeler, bakmakla yükümlü olduğu kişilere ilişkin bildirimler, mal beyannameleri ile sendika üyeliğine ilişkin belgeler; altıncı bölümde memurun adaylık ve asli memurluğa atanmasına ilişkin belgeler, derece ve kademe ilerlemeleri, sınıf, yer, unvan, görev değişiklikleri ile ilgili belgeler, geçici görevlendirilmesine ilişkin belgeler; yedinci bölümde ödül, başarı ve üstün başarı belgesi verilmesine ilişkin bilgi ve belgeler; sekizinci bölümde askerlik durumu, mecburi hizmet yükümlülüğü ve özürllülük durumuna ilişkin belgeler ile yukarıdaki bölümler kapsamına girmeyen memurun hizmet durumuna ilişkin diğer mesleki bilgi ve belgeler saklanır.

Belgeler özlük dosyasının ilgili bölümüne, eski tarihli olan altta olacak şekilde, kronolojik sıraya göre yerleştirilir.

Bakanlıklar ve diğer kamu kurum ve kuruluşları, özlük dosyasında yer alan bilgilerden istihdam politikalarının tespiti ve uygulanmasında gerekli gördüklerini merkezde elektronik ortamda tutarlar.

Görevi herhangi bir şekilde sona eren memurların özlük dosyaları kurumlarınca saklanır. Özlük dosyalarının tutulması ve muhafazasında özel hayatın gizliliği ilkesine riayet edilir. Özlük dosyası içeriği hakkında soruşturma ve kovuşturmayla yetkili merciler dışındakilere açıklama yapılamaz, bilgi verilemez. Ayrıca kişinin rızası olmaksızın özlük dosyasındaki bilgiler ve kayıtlar esas alınarak kişi hakkında yayında bulunulamaz.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 4/B ve 4/C maddelerine göre istihdam edilen personelin personel bilgi dosyasında; kronolojik sıraya göre sözleşmeler, öğrenim durumuna ilişkin belgeler, kurum içi yer ve unvan değişikliklerine ilişkin belgeler, izinler, sendika üyeliğine ilişkin bilgiler, sözleşme feshi ve hizmete yönelik diğer belgeler tutulur.

Bundan böyle personel özlük dosyalarının Kamu Personeli Genel Tebliği hükümlerine uygun olarak tutulması, dosyaya konulması gereken belgelerin doğru kısımlarda muhafaza edilmesi sağlanmalıdır.

ZABITA HİZMETLERİ:

25- Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelik hükümleri gereğince; Belediyede (1) adet zabıta komiseri ve (2) adet zabıta memuru kadrosunun bulunduğu, bu kadrolardan (1) adet zabıta memuru kadrosunun dolu olduğu, belediye zabıta memurunun belediyedeki yazı işleri müdürlüğünün iş ve işlemlerini de gerçekleştirdiği incelenmiştir.

Belediye Zabıta Yönetmeliğinin 42'nci maddesinde "*Belediye zabıta görevlilerine rızası dışında zabıta hizmetleri haricinde bir görev verilemez. Ancak, olağanüstü hallerde mülki amir veya belediye başkanının emri ile geçici olarak hizmetin gerektirdiği başka görevler de verilebilir.*" denilmektedir.

Belediye Zabıta Yönetmeliğinin 10'uncu maddesinde geçen zabıtanın asli görev ve fonksiyonlarını ifa edebilmesi için gerekli düzenlemelerin yapılması, etkin bir zabıta biriminin oluşturulması ve Yönetmelik hükmü göz önünde bulundurularak işlem yapılması tavsiyeye değer görülmüştür.

İTFAİYE HİZMETLERİ:

26- Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelik hükümleri gereğince; belediyede (1) adet itfaiye çavuşu ve (3) adet itfaiye eri kadrosunun bulunduğu, bu kadroların tamamının boş olduğu, itfaiye hizmetinin işçi personel aracılığıyla yürütüldüğü, oluşturulmuş düzenli bir itfaiye teşkilatının olmadığı, müdahale

edilmesi gereken olası bir olayda uzman olmayan personel tarafından gerçekleştirilecek yanlış bir müdahalenin olmaması adına itfaiye teşkilatının faal hale getirilmesi tavsiyeye değer görülmüştür.

FEN VE İMAR İŞLERİ:

27- Denetime tabi dönemde Kınık Belediyesi tarafından 28.08.2023 tarihli tutanak ile (1) adet metruk bina tespiti yapıldığı, Belediye Başkanlığınca yapı sahiplerine yapıyı yıkmaları yönünde tebliğ yapıldığı, yapının sahipleri tarafından yıkılarak kanun hükmüne uygun davranıldığı incelenmiştir.

3194 sayılı İmar Kanunu'nun "Yıkılacak Derecede Tehlikeli Yapılar" başlıklı 39'uncu maddesi; "Bir kısmı veya tamamının yıkılacak derecede tehlikeli olduğu belediye veya valilik tarafından tespit edilen yapıların sahiplerine tehlike derecesine göre bunun izalesi için belediye veya valilikçe on gün içinde tebligat yapılır. Yapı sahibinin bulunmaması halinde binanın içindekilere tebligat yapılır. Onlar da bulunmazsa tebligat varakası tebliğ yerine kaim olmak üzere tehlikeli yapıya asılır ve keyfiyet muhtarla birlikte bir zabıtla tespit edilir.

Tebliğati müteakip süresi içinde yapı sahibi tarafından tamir edilerek veya yıktırılarak tehlike ortadan kaldırılmazsa bu işler belediye veya valilikçe yapılır ve masrafı % 20 fazlası ile yapı sahibinden tahsil edilir.

Alakalının fakruhali tevsik olunursa masraf belediye veya valilikçe bütçesinden karşılanır. Tehlike durumu o yapı ve civarının boşaltılmasını icap ettiriyorsa mahkeme kararına lüzum kalmaksızın zabıta marifetiyle derhal tahliye ettirilir." Hükmü yer almaktadır.

Bundan böyle de metruk yapıların tespiti ve devamı işlemlerine azami ölçüde özen gösterilerek yapılan iş ve işlemler hakkında Valilik Makamına sağlıklı bilgiler verilmesi sağlanmalıdır.

28- Denetime tabi dönemde düzenlenen bazı yapı ruhsatlarının bazı bölümlerinin eksik doldurulduğu incelenmiştir.

Uygulama genel olmakla birlikte Fevzi TAŞBAŞ isimli vatandaşa verilen 31.12.2021 tarih ve 6 numaralı yapı ruhsatı, Tayyar ARSLAN isimli vatandaşa verilen 25.04.2022 tarih ve 3 numaralı yapı ruhsatı ve Ahmet BEKTAŞ isimli vatandaşa verilen 10.09.2024 tarih 17 numaralı yapı ruhsatı örnektir.

3194 sayılı İmar Kanunu'nun "Ruhsatsız veya ruhsat ve eklerine aykırı olarak başlanan yapılar" başlıklı 32'nci maddesinde "Bu Kanun hükümlerine göre; ruhsat alınmadan yapıya başlandığı veya ruhsat ve eklerine veya ruhsat alınmadan yapılabilecek yapılarda projelerine ve ilgili mevzuatına aykırı yapı yapıldığı ilgili idarece tespiti, fenni mesulce (...) ^[35] tespiti ve ihbarı veya herhangi bir şekilde bu duruma muttali olunması üzerine, belediye veya valiliklerce o andaki inşaat durumu tespit edilir. Yapı mühürlenerek inşaat derhal durdurulur. (...) Bu tarihten itibaren en çok bir ay içinde yapı sahibi, yapısını ruhsata uygun hale getirerek veya ruhsat alarak, belediyeden veya valilikten mühürün kaldırılmasını ister. Ruhsata aykırılık olan yapıda, bu aykırılığın giderilmiş olduğu veya ruhsat alındığı ve yapının bu ruhsata uygunluğu, inceleme sonunda anlaşılırsa, mühür, belediye veya valilikçe kaldırılır ve inşaatın devamına izin verilir. Aksi takdirde, ruhsat iptal edilir, ruhsata aykırı veya ruhsatsız yapılan bina, belediye encümeni veya il idare kurulu kararını müteakip, belediye veya valilikçe yıktırılır ve masrafı yapı sahibinden tahsil edilir." denilmektedir.

Planlı Alanlar İmar Yönetmeliğinin "Tanımlar" başlıklı 4'üncü maddesinde "Yapı kulanma izin belgesi: Yapının ruhsat eki projelerine uygun olarak tamamlandığını gösteren, yapının kullanımına izin veren, Ek-9'da yer alan forma uygun olarak düzenlenen, onaylı belgeyi (...) ifade eder.

(...)

Yapı ruhsatı: Bir parselde, Ek-10'da yer alan forma uygun olarak bu Yönetmelikle öngörülen belgeler ile projelerin onaylanması sonrasında ilgili idaresince tanzim edilen, onaylı resmi izin belgesini (...) ifade eder." denilmiştir.

İmar Kanunu ve alt mevzuatları, belediyelere verilen denetim görevini teyit etmekte ve inşaatları kontrol ve varsa aykırılıkların tespitini rutin hale getiren düzenlemeler içermektedir.

Standart yapı ruhsatı formlarında belediyelerin yapmaları gereken asgari kontrol ve vize aşamaları teker teker sayılarak mevzuatla hüküm altına alınmış ve kontrol ve vize işlemlerinin yapılıp yapılmaması belediyelerin inisiyatifine bırakılmayarak, tarih ve imza atılması zorunluluğu getirilip belgelenmesi istenmiştir.

Yapı Ruhsatlarının ve Yapı Kullanma İzin Belgelerinin kullanılma zorunluluğu ve bu belgelerin şekil ve standardı Planlı Alanlar İmar Yönetmeliğinde EK-9 ve EK-10 ile belirtilmiştir.

Yapı ruhsatı alınması sonrasında inşaatın İmar Kanunu'nda yazılı sürelerde başlanıp başlanmadığı hususunun inşaat mahallinde kontrol edilerek tespit edilmesi, vizeler kısmının Ek'lerde belirtildiği şekilde tam olarak doldurulması ve ruhsatların ana bölümlerinin sütunlar itibarıyla eksiksiz hazırlanması sağlanmalıdır.

29- Bazı yapı ruhsatı dosyalarında, yapı kullanma izin belgesi alınması için Kınık Belediyesine yapılan başvurularda yapıya ilişkin fotoğraflara rastlanılamamıştır.

Şenel KARACA isimli vatandaşa verilen 14.11.2023 tarih ve 2 numaralı yapı kullanma izin belgesi ile Durmuş YİĞİT isimli vatandaşa verilen 08.07.2025 tarih 2 numaralı yapı kullanma izin belgesi örnektir.

Planlı Alanlar İmar Yönetmeliğinin "Yapı kullanma izni" başlıklı 64'üncü maddesinde *"Yapı tamamlandığında tamamının veya kısmen kullanılması mümkün kısımları tamamlandığında bu kısımlarının kullanılabilmesi için, mal sahibinin müracaatı üzerine yapı ruhsatını veren ilgili idareden izin alınması zorunludur. Bu iznin alınması için ilgili idareye yapılan başvuru dilekçesi ekinde, (...) yapıya ilişkin fotoğrafları yer alır."* denilmektedir.

Mevzuat hükümleri gereğince, yapı kullanma izin belgesi almak için müracaatçılardan dilekçe alınması, başvuru dilekçelerinin ekinde yapıya ilişkin fotoğrafları yer alıp almadığının kontrol edilmesi, fotoğraf eklenmemiş dilekçelerin işleme konulmaması sağlanmalıdır.

30- Denetime tabi dönemde, beldede bulunan yapıların ruhsat ve projesine uygun olup olmadığı yönünde programlı bir denetim yapılmadığı görülmüştür.

3194 Sayılı İmar Kanunun 32'nci maddesinde *"Bu Kanun hükümlerine göre; ruhsat alınmadan yapıya başlandığı veya ruhsat ve eklerine veya ruhsat alınmadan yapılabilecek yapılarda projelerine ve ilgili mevzuatına aykırı yapı yapıldığı ilgili idarece tespiti, fenni mesulce (...) [35] tespiti ve ihbarı veya herhangi bir şekilde bu duruma muttali olunması üzerine, belediye veya valiliklerce o andaki inşaat durumu tespit edilir. Yapı mühürlenerek inşaat derhal durdurulur. (...) Bu tarihten itibaren en çok bir ay içinde yapı sahibi, yapısını ruhsata uygun hale getirerek veya ruhsat alarak, belediyeden veya valilikten mühürün kaldırılmasını ister. Ruhsata aykırılık olan yapıda, bu aykırılığın giderilmiş olduğu veya ruhsat alındığı ve yapının bu ruhsata uygunluğu, inceleme sonunda anlaşılırsa, mühür, belediye veya valilikçe kaldırılır ve inşaatın devamına izin verilir. Aksi takdirde, ruhsat iptal edilir, ruhsata aykırı veya ruhsatsız yapılan bina, belediye encümeni veya il idare kurulu kararını müteakip, belediye veya valilikçe yıktırılır ve masrafı yapı sahibinden tahsil edilir"* hükümlerine yer verilmiştir.

Mezkur Kanunun 42'nci maddesinde; *"Bu maddede belirtilen ve imar mevzuatına aykırılık teşkil eden fiil ve hallerin tespit edildiği tarihten itibaren on iş günü içinde ilgili idare encümenince sorumlular hakkında, üstlenilen her bir sorumluluk için ayrı ayrı olarak bu maddede belirtilen idari müeyyideler uygulanır."*

(Değişik cümle: 14/2/2020-7221/11 md.) Ruhsat alınmaksızın veya ruhsata, ruhsat eki etat ve projelere ve imar mevzuatına aykırı olarak yapılan ya da 27 nci madde kapsamında ruhsat alınmadan yapılabilen yapılardan aynı maddede belirtilen koşullar sağlanmadan yapılanların sahibine, yapı müteahhidine ve aykırılığı altı iş günü içinde idareye bildirmeyen ilgili fenni mesullere, yapının mülkiyet durumuna, bulunduğu alanın özelliğine, durumuna, niteliğine ve sınıfına, yerleşmeye ve çevreye etkisine, can ve mal emniyetini tehdit edip etmediğine ve aykırılığın büyüklüğüne göre, bin Türk lirasından az olmamak üzere, aşağıdaki şekilde hesaplanan idari para cezaları uygulanır... " denilmektedir.

Ruhsatsız veya ruhsat ve eklerine aykırı olarak yapılan yapıların sıkı bir şekilde denetlenmesi için bir denetim programının yapılması, kaçak yapılaşma ile ilgili tarafsızlık ilkesi çerçevesinde tutulacak tutanakların ivedilikle encümene sunulması, encümence 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 32'nci ve 42'nci maddelerinin birlikte icra edilmesi yönünde karar alınması ve alınan kararların objektif şekilde uygulanması, tespit edilecek kaçak yapı sahipleri hakkında 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 184'üncü maddesine göre imar kirliliğine neden olma eyleminden dolayı Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulması ve beldenin imar kirliliğinin önüne geçilmesi tavsiyeye değer görülmüştür.

31- Kınık Belediyesinde yeni yapıların MAKŞ'a işlendiği ve doğru konumda olmayanlarla ilgili denetimler gerçekleştirildiği ifade edilmiştir.

5090 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu'nun "Bildirim yükümlülüğü ve süresi" başlıklı 50'nci maddesinde "Yetkili idareler adres oluşumuna dayanak teşkil eden yapı belgelerini, belgelerin oluşturulması ile eş zamanlı olarak ulusal adres veri tabanına işlemekle yükümlüdür." denilmektedir.

MAKS'ta doğru konumunda bulunmayan, sahada bulunmasına rağmen MAKŞ'a işlenmeyen ya da MAKŞ'a işlenmiş olmasına rağmen sahada bulunmayan adres bileşenlerinin güncellenerek sisteme işlenmesine ve denetimlerin aksatılmamasına dikkat edilmelidir.

TEMİZLİK VE ÇEVRE İLE İLGİLİ İŞLER:

32- Katı atıkların toplanıp uzaklaştırılması işleri için iş yoğunluğuna göre değişmekle birlikte ortalama (2) adet kadrolu işçi ve belediye şirketinde işçi olarak görev yapanlar (2) adet personelle beraber toplamda (4) adet personelin çalıştırıldığı, belediye bünyesinde (1) adet sıkıştırılmalı çöp kamyonu ile katı atıkların kışın ve yazın her gün düzenli olarak toplandığı, çöplerin belediye merkezi dışında muhafazasız olarak kullanılan alana döküldüğü ifade edilmiştir.

Atık Yönetimi Yönetmeliği'nin "Belediyenin görev ve sorumlulukları" başlıklı 8'inci maddesinde "İl, ilçe ve belde belediyeleri;

a) Bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen hükümlere uymakla,

b) Yönetiminden sorumlu olduğu atıkların oluşumunun önlenmesi ve atık azaltımını da içeren atık yönetim planlarını hazırlamak, il müdürlüğüne sunmak, bu plan doğrultusunda çalışmalarını yürütmek ve gerekli önlemleri almakla,

c) Atıkların Yakılmasına İlişkin Yönetmelik ve Atıkların Düzenli Depolanmasına Dair Yönetmelik hükümleri kapsamında değerlendirilen tesisleri imar planına işlemekle,

ç) Belediye atıkları ile ilgili mevzuat kapsamında yönetiminden sorumlu olduğu atıkları kaynağında ayrı toplamak/toplattırmakla ve ikili toplama sistemlerini kurmak/kurdurtmakla, toplanan atıklara ilişkin bilgi ve belgeleri Bakanlığa sunmakla,

d) Bakanlığın belirleyeceği esaslara uygun olarak atık getirme merkezi kurmak/kurdurtmakla,

e) Yönetiminden sorumlu olduğu atıkların yetkili olmayan kişiler tarafından toplanmasını, taşınmasını ve işlenmesini önlemek amacıyla gerekli tedbirleri almakla yükümlüdürler." denilmektedir.

1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu'nun 248'inci maddesinde de "Belediyesi olan her şehir ve kasabada sokakların yıkanmak ve süpürülmek suretiyle temiz tutulması mecburidir. Toplanan süprüntüler bunların etrafa yayılmasına ve dökülmesine mani olacak vasıtalarla nakledilerek şehir ve kasabanın vaziyetine göre en munasip olarak kabul edilen şekilde imha veya ihrak edilir. Nüfusu elli binden fazla olan şehirlerde bu süprüntüden istifade edilmek üzere lazımgelen tesisat yapılır. Sokaklarda veya evler içinde süprüntü birikip kalmaması için belediyelerce tedabir ittihaz olunur." hükmü yer almaktadır.

Kınık Belediyesinde hayvancılık faaliyetlerinin yaygın olması sebebiyle çevre temizliği ve düzeninin önem arz eden bir unsur olduğu göz önüne alınarak bahsi geçen Kanun ve Yönetmelik hükümlerine uygun işlem tesis edilmesi sağlanmalıdır.

VETERİNERLİK VE TARIM İŞLERİ

33- Kınık Belediyesinin Tokat Sahipsiz Hayvanları Koruma Birliği'ne üye olduğu, belediyede kadrolu olarak (1) adet veterinerin çalıştığı, veteriner hekimin beldede hayvancılık ile uğraşan kişilere teknik yardımda bulunduğu, Kınık Belediyesince teftişe tabi dönemde başıboş dolaşan toplamda ortalama (40) adet köpeğin belediye personeline toplandığı ifade edilmiştir.

5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu "Yerel Yönetimlerin Sorumluluğu" başlıklı ek 1'inci maddesinde "Büyükşehir belediyeleri, il belediyeleri ve nüfusu yirmi beş bini aşan belediyeler, sahipsiz veya güçten düşmüş ya da tehlike arz eden hayvanların korunması ve sahiplendirilinceye kadar bakımının yapılması ile rehabilitasyonunun sağlanması amacıyla hayvan bakımevleri kurar.

Birinci fıkrada belirtilen hayvanlar, ilgili belediyeler tarafından hayvan bakımevine götürülür. Hayvan bakımevi kurma zorunluluğu olmayan belediyeler ile il özel idareleri ise sorumluluk alanındaki bu hayvanları en yakın hayvan bakımevine götürür. Bakımevlerine alınan hayvanlar Bakanlık veri sistemine kaydedilir. Rehabilit edilen köpekler, sahiplendirilinceye kadar hayvan bakımevlerinde barındırılır.

Büyükşehir belediyeleri, il belediyeleri ve nüfusu yirmi beş bini aşan belediyeler bakımından, geçici 4 üncü maddenin ikinci fıkrasında belirtilen kaynağı ayırmayan belediye başkanı ve meclis üyeleri ile ayrılan kaynağı hayvan bakımevi kurmak, sahipsiz hayvanları toplamak, rehabilit etmek veya sahiplendirilinceye kadar bakmak için sarf etmeyen ya da bu kaynağı başka amaçlar için sarf eden belediye başkanı ve belediye yetkililerine altı aydan iki yıla kadar hapis cezası verilir." hükmü bulunmaktadır.

Hayvanların Korunmasına Dair Uygulama Yönetmeliğinin "Belediyelerin Alacağı Tedbirler" başlıklı 7'nci maddesinde "Sahipsiz veya güçten düşmüş hayvanların toplatılması, kısırlaştırılması, aşılanması, gerekli tıbbî bakımlarının yapılması ve işaretlenmesi, alındığı ortama geri bırakılması, sahiplendirilenlerinin kayıt altına alınmasıyla(...) ilgili hususlarda gerekli tedbirleri alırlar." hükmüne yer verilmektedir.

Her ne kadar Kınık Belediyesinin nüfusu yirmi beş bini geçmese de 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu ile Hayvanların Korunması Hakkında Uygulama Yönetmeliğinde belirtilen sorumlulukların gerçekleştirilmesi için azami gayret gösterilmesi, mevzuat hükümleri uyarınca başıboş hayvanlarla ilgili yapılacak iş ve işlemlerde belde sağlığı için çaba sarf edilerek ve uzman bir ekip eliyle yürütülmesi tavsiyeye değer görülmüştür.

EVLENDİRME İŞLERİ:

34- Evlendirme Memurluğu iş ve işlemlerinin zabıta memuru olarak görev yapan Cem TANDOĞAN tarafından yürütüldüğü, denetime tabi dönem içerisinde (26) adet evlendirme işlemi yapıldığı, evlendirme iş ve işlemlerinin Almus İlçe Nüfus Müdürlüğü tarafından denetlendiği, belediyede mevcut bulunan İlçe Nüfus Müdürü Mustafa DENİZ'in 23.09.2023 tarihli denetim raporunun incelenmesinden anlaşılmış olup genel olarak evlendirme iş ve işlemlerinin yeterince

düzenli olduğu ve mevzuata uygun olarak gerçekleştirildiği, evlendirme işlemlerinde düzenli olarak yaptırılması tavsiyeye değer görülmüştür.

BELEDİYE BAŞKANININ GÖREV VE HİZMETLERİ:

35- Denetime tabi dönem içerisinde belediye başkanlığı görevinin 03.09.2020 tarihinden 31.03.2024 tarihine kadar Güven ARSLAN; 31.03.2024 tarihinden itibaren Hacı Yusuf GEÇENE tarafından yürütüldüğü incelenmiş olup idari iş ve işlemlerde mevzuata uygun hareket edildiği görülmüştür.

Kınık Belediye Başkanı Hacı Yusuf GEÇENE'nin mevzuatı uygulama ve uygulatma yönünde çabasının olduğu, belediyeye yeni gelir kaynakları oluşturma hususunda çaba gösterdiği, kamu kaynaklarının etkin ve verimli kullanılması hususunda gayretli olduğu, mali disiplini sağlama konusunda başarılı olduğu, belediyenin bütçelerini gerçekçi veriler ışığında hazırladığı, şirket dahil personel giderlerine dikkat ederek personel alımları gerçekleştirdiği, tahsilat tahakkuk oranlarını yükseltme konusunda yeterince gayret gösterilmediği incelenmiş olup belde düzenin sağlanması ve olası kaza, yangın ve afet risklerinde doğru müdahalenin yapılabilmesi adına itfaiye biriminin faal olarak hizmet vermesi gerektiği, mevcut personelin eğitim durumunu yükselmesinin teşvik edilerek liyakate dayalı bir idare anlayışının sağlanması Kınık Belediye Başkanı Hacı Yusuf GEÇENE'ye tavsiyeye değer görülmüştür.

Belediyenin emlak vergisi ve alacaklarının biriktiği incelenmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 38'inci maddesi gereğince belediyenin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etmek görevi belediye başkanına verilmiştir.

213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 114'üncü maddesinde "*Vergi alacağının doğduğu takvim yılını takip eden yılın başından itibaren başlayarak **5 yıl** içinde tarh ve mükellefe tebliğ edilmeyen vergiler tahakkuk zamanaşımına uğrar.*" hükmüne yer verilmiştir.

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsili Usulü Hakkında Kanun'un 102'nci maddesinde "*Amme alacağı, vadesinin rastladığı takvim yılını takip eden takvim yılı başından itibaren **5 yıl** içinde tahsil edilmezse zamanaşımına uğrar. Kendi özel kanunlarında zamanaşımı süresi gösterilen para cezaları ile amme para cezaları bu hükmün dışındadır.*" denilmektedir.

Kanun hükümlerine uygun işlem tesis edilerek alacakların 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsili Usulü Hakkında Kanun hükümlerine bağlı kalarak tahakkuk ve tahsilat zamanaşımı sürelerini geçirmeden tahsil edilmesi sağlanmalı, bir an önce belediyenin önemli gelir kaynakları olan su geliri, emlak vergisi, ÇTV, ilan reklam ve kira alacaklarının tahsilatları gerçekleştirilmeli, aksi takdirde söz konusu kamu alacaklarının kamu zararı olarak Kınık Belediyesi için harcama yetkilisi olan belediye başkanından tahsil edileceği bilinmelidir.

36- Kamu Hizmetlerinin Sunumunda Uygulanacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmeliğin 6'ncı maddesine istinaden hizmet standartlarının oluşturulmadığı incelenmiştir.

Kamu Hizmetlerinin Sunumunda Uygulanacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmeliğin 6'ncı maddesinde "*İdareler, Ek-2'de yer alan örneğe göre hizmet standartlarını oluşturur. Ek-3'te belirtilen açıklamalara göre oluşturulan hizmet standartları tablosunda; hizmetin adı, başvuruda istenen belgeler, hizmetin ne kadar sürede tamamlanacağı ve şikâyet mercilerine ilişkin bilgiler yer alır. Bu tablo, hizmeti doğrudan sunan birimlerce vatandaşların kolayca görebileceği panolarda, kurumsal internet sayfalarında ve e-Devlet Kapısında duyurulur. Ayrıca, idarenin danışma masalarında da istenilen belgeleri gösteren dokümanlar bulundurulabilir ve talep edenlere ücretsiz olarak verilir.*" denilmektedir.

Hizmeti doğrudan sunan birimler tarafından "Hizmet Standartlarının" vatandaşların kolayca görebileceği yerlere asılacağı hizmet standartları tablosunun belediyenin internet sitesinde yayınlanması, bulundurulması sağlanmalıdır.

37- Belediye başkanı tarafından vatandaşların ve sivil toplum kuruluşlarının yönetime katılım süreçlerine ilişkin gerekli mekanizmaların kurulmadığı ve belediye hizmetlerine gönüllü

katılıma yönelik katılım programlarının düzenlenmediği incelenmiştir.

İl Özel İdaresi ve Belediye Hizmetlerine Gönüllü Katılım Yönetmeliği hükümleri de göz önünde bulundurularak belediye meclis üyeleri başta olmak üzere vatandaşların ve sivil toplum kuruluşlarının yönetime katılım süreçlerine ilişkin gerekli mekanizmaların kurulması ve belediye hizmetlerine gönüllü katılıma yönelik katılım programlarının düzenlenmesi sağlanmalıdır.

İŞYERİ AÇMA VE ÇALIŞMA RUHSATLARI:

Ruhsat İşlemlerinin zabıta memuru Cem TANDOĞAN tarafından yürütüldüğü, denetime tabi dönemde toplam (7) adet ruhsat verildiği incelenmiş olup işyeri açma ve çalışma ruhsat dosyaları ile ilgili görülebilen ve tenkite değer hususlar raporun aşağıdaki maddelerinde sıralanmıştır.

38- Açılan işyerlerinin ruhsat verildikten sonra bir ay içinde denetlendiğine ilişkin herhangi bir belgeye ruhsat dosyalarında rastlanmamıştır.

Uygulama genel olmakla birlikte 25.12.2024 tarihinde verilen "Bakkal, Bayilik, Büfecilik" ruhsatı örnektir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 13'üncü maddesinde "İşyeri açma ve çalışma ruhsatı verilen işyerleri, yetkili idareler tarafından ruhsatın verildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde kontrol edilir. İşyerinin bu süre içinde kontrol edilmemesi halinde ruhsat kesinleşir. Kontrol görevini yerine getirmeyen yetkili idare görevlileri hakkında kanunî işlem yapılır. İşyeri açma ve çalışma ruhsatının verilmesinden sonra yapılacak denetimlerde mevzuata uygun olmayan unsurların ve noksanlıkların tespiti halinde, işyerine bu noksanlık ve hatalarını gidermesi için bir defaya mahsus olmak üzere onbeş günlük süre verilir. Verilen süre içinde tespit edilen noksanlık ve aykırılıklar giderilmediği takdirde, ruhsat iptal edilerek işyeri kapatılır. Ayrıca ilgililerin yalan, yanlış ve yanıltıcı beyanı varsa haklarında kanunî işlem yapılır." denilmektedir.

23'üncü maddesinde ise "İkinci ve üçüncü sınıf işyeri açma ve çalışma ruhsatı verilen işyerleri, yetkili idare tarafından bir ay içinde kontrol edilir. Bu süre içinde kontrol edilmemesi halinde, ilgili, çalışma ruhsatı almış sayılır ve kontrol görevini süresinde yerine getirmeyen kamu görevlileri hakkında yetkili idareler tarafından yasal hükümler uygulanır." denilmiştir.

Adli ve idari yaptırıma muhatap olmamak için kanun ve yönetmelik hükümlerinde belirtilen sürelerde ruhsat verilen işyerlerinin denetimleri muhakkak yapılmalıdır.

39- Denetim döneminde Kınık Belediyesi tarafından verilen İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarının dosyalarında ruhsat başvuruları ile ilgili "Başvuru Alındı Belgesi" nin bulunmadığı incelenmiştir.

05.05.2023 tarihinde verilen "Nalburiye" ruhsatının dosyasında "Başvuru Alındı Belgesi" nin bulunmaması örnek olmakla birlikte uygulama geneldir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 12'nci maddesine göre; "Sıhhi işyeri açmak isteyen gerçek ve tüzel kişiler, işyerlerini bu Yönetmeliğe uygun olarak tanzim ettikten sonra Örnek 1'de yer alan başvuru ve beyan formuyla yetkili idareye müracaat eder." hükmü yer almaktadır. Aynı Yönetmeliğin 17'nci maddesine göre; "Gayrisihhi müessese açmak isteyen gerçek veya tüzel kişiler Örnek 2'de yer alan başvuru formunu doldurarak yetkili idareye başvurur." ve 32'nci maddesinde ise "Umuma açık istirahat ve eğlence yeri açmak ve işletmek isteyen gerçek ve tüzel kişiler Örnek-1'de yer alan başvuru ve beyan formu ile yetkili idareye başvurur." denilmektedir.

Mezkûr Yönetmeliğin 6'ncı maddesinde; "Bu Yönetmeliğe göre yapılacak her türlü ruhsat başvurusunda, müracaat sahibine başvuruyu kabul eden görevlinin adı, soyadı ve unvanı ile başvurunun yapıldığı tarih ve saati gösteren Örnek 6'da yer alan alındı belgesi verilir. Ayrıca, başvuru ve beyan formu ile ekli evrakın verilmesi sırasında başvuruyu kabul eden görevli

tarafından yapılacak ön incelemede tespit edilen noksanlıklar, müracaat sahibine verilen alındı belgesinde gösterilir. Bu Yönetmelikte belirtilen ruhsatlandırmaya ilişkin süreler eksik belgelerin yetkili idareye verilmesi ile başlar." denilmiştir.

Bundan böyle, belediyeye yapılacak ruhsat başvurularında başvuru sahibine ilgili Yönetmelik hükmüne uygun olarak "Başvuru ve Beyan Formu Alındı Belgesi" nin düzenlenerek verilmesi ve belgenin bir örneğinin de ruhsat dosyasında muhafaza edilmesi sağlanmalıdır.

40- Kınık Belediyesince verilen bazı işyeri açma ve çalışma ruhsat örneklerinin SGK İl Müdürlüğü ve Ticaret Siciline bildirilmediği tespit edilmiştir.

09.01.2024 ile 20.03.2024 tarihinde verilen ruhsatlar örnektir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin "Bildirim" başlıklı 7'nci maddesinde; "Yetkili idareler tarafından verilen işyeri açma ve çalışma ruhsatlarının örnekleri aylık olarak sigorta il müdürlüğüne ve ilgili ise ticaret siciline veya esnaf siciline gönderilir." hükmüne yer verilmektedir.

Mevzuat hükmünden hareketle yetkili idarelerin ruhsat örneklerini 1 ay içinde Sosyal Sigortalar İl Müdürlüğüne ve ilgili ise ticaret siciline veya esnaf siciline göndermesi gerektiği, aksi takdirde belediyenin ceza ödeyeceğini ve ödenen bu paranın ilgiliye rücu edileceği bilinerek bir daha tenkite mahal vermeyecek şekilde işlem tesis edilmesi sağlanmalıdır.

41- İşyeri açma ve çalışma ruhsatı talebiyle belediyeye başvuran kişilere başvuruyu kabul eden görevlilerce düzenlenecek olan alındı belgesinin verilmediği incelenmiştir.

19.02.2021 tarih 1 sayılı "Bakkallık, Bayilik, Büfecilik" ruhsatı örnektir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin "İşyeri açılması" başlıklı 6' ncı maddesinde "Bu Yönetmeliğe göre yapılacak her türlü ruhsat başvurusunda, müracaat sahibine başvuruyu kabul eden görevlinin adı, soyadı ve unvanı ile başvurunun yapıldığı tarih ve saati gösteren Örnek 6' da yer alan alındı belgesi verilir. Ayrıca, başvuru ve beyan formu ile ekli evrakin verilmesi sırasında başvuruyu kabul eden görevli tarafından yapılacak ön incelemede tespit edilen noksanlıklar, müracaat sahibine verilen alındı belgesinde gösterilir. Bu Yönetmelikte belirtilen ruhsatlandırmaya ilişkin süreler eksik belgelerin yetkili idareye verilmesi ile başlar." denilmektedir.

Bundan böyle işyeri açma ve çalıştırma ruhsatı için başvuru yapan kişilere alındı belgesi verilmesine ve varsa eksikliklerin tespit edilerek alındı belgesinde gösterilmesine dikkat edilmelidir.

BORÇLANMALAR:

42- Denetim döneminde Kınık Belediyesinin borçlanma durumu aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

BELEDİYE BORÇLANMA CETVELİ					
BÜTÇE YILI	BİR ÖNCEKİ YIL BÜTÇE GELİR TOPLAMI (A)	YENİDEN DEĞER. ORANI %(B)	EN SON YIL BÜTÇE GELİR KESİN HS. [(A*B)+A]=C	SON YIL GER. BÜT. GEL. %10'U (C/10)	İLGİLİ YIL BORÇLANMA TUTARI
2020	3.337.657,20	22,58	4.091.300,20	409.300,20	210.485,81
2021	3.162.563,27	9,11	3.450.672,78	345.067,28	121.112,19
2022	3.814.607,94	36,2	5.195.496,01	519.549,60	107.169,09
2023	7.563.657,48	122,93	16.861.661,62	1.686.166,16	544.389,82
2024	12.228.263,49	58,46	19.376.906,33	1.937.690,63	104.280,50

Kınık Belediyesinin denetim tarihi itibarıyla İller Bankasına 191.547,89 ₺ borcu olduğu, söz konusu borcun yapılandırılarak aylık değişkenlik göstermekle beraber ortalama 6.000 ₺ ödendiği;

Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı 58.090,32 ₺ borcu olduğu, aylık 16.000 ₺ taksitle ödendiği;

Kınık Belediyesinin müteahhit firmalar ve piyasaya toplam 223.802,80 ₺ borcu olduğu, borçlarla ilgili aylık değişkenlik göstermekle birlikte mali durum müsaade ettikçe ödeme yapıldığı;

Mezkûr borçlarla ilgili Kınık Belediyesine herhangi bir icra takibinin başlatılmadığı beyan edilmiştir.

Toplam borcunun ise **677.147,03 ₺** olduğu, bu borcun belediyenin mali sürdürülebilirliğini zedelediği, belediyenin güvenilir bir iş ortağı olduğu ve acil ihtiyaçların karşılanması hususunda herhangi bir mali problemle karşı karşıya kalınmayacağı memnuniyetle müşahade edilmiştir.

İlgili yıllara ilişkin gerçekleştirilen borçlanmaların Kanunda belirtilen sınırları aşmadığı incelenmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 68'inci maddesinde "*Belediye, görev ve hizmetlerinin gerektirdiği giderleri karşılamak amacıyla aşağıda belirtilen usul ve esaslara göre borçlanma yapabilir ve tahvil ihraç edebilir:*

a) Dış borçlanma, 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde sadece belediyenin yatırım programında yer alan projelerinin finansmanı amacıyla yapılabilir.

b) İller Bankasından yatırım kredisi ve nakit kredi kullanan belediye, ödeme plânını bu bankaya sunmak zorundadır. İller Bankası hazırlanan geri ödeme plânını yeterli görmediği belediyenin kredi isteklerini reddeder.

c) Tahvil ihracı, yatırım programında yer alan projelerin finansmanı için ilgili mevzuat hükümleri uyarınca yapılır.

d) Belediye ve bağlı kuruluşları ile bunların sermayesinin yüzde ellisinden fazlasına sahip oldukları şirketlerin, faiz dâhil iç ve dış borç stok tutarı, en son kesinleşmiş bütçe gelirleri toplamının 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'na göre belirlenecek yeniden değerlendirme oranıyla artırılan miktarını aşamaz. Bu miktar büyükşehir belediyeleri için bir buçuk kat olarak uygulanır.

e) Belediye ve bağlı kuruluşları ile bunların sermayesinin yüzde ellisinden fazlasına sahip oldukları şirketler, en son kesinleşmiş bütçe gelirlerinin, 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre belirlenecek yeniden değerlendirme oranıyla artırılan miktarının yılı içinde toplam yüzde onunu geçmeyen iç borçlanmayı belediye meclisinin kararı; yüzde onunu geçen iç borçlanma için ise meclis üye tam sayısının salt çoğunluğunun kararı ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığının onayı ile yapabilir.

f) Belediyelerin ileri teknoloji ve büyük tutarda maddî kaynak gerektiren alt yapı yatırımlarında Cumhurbaşkanınca kabul edilen projeleri için yapılacak borçlanmalar (d) bendindeki miktarın hesaplanmasında dikkate alınmaz. Dış kaynak gerektiren projelerde Hazine Müsteşarlığının görüşü alınır.

Yukarıda belirtilen usûl ve esaslara aykırı olarak borçlanan belediye yetkilileri hakkında, fiilleri daha ağır bir cezayı gerektirmeyen durumlarda 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun görevi kötüye kullanmaya ilişkin hükümleri uygulanır.

Belediye, varlık ve yükümlülüklerinin ayrıntılı bir şekilde yer aldığı malî tablolarını üçer aylık dönemler hâlinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığına, Maliye Bakanlığına, Devlet Plânlama Teşkilatı Müsteşarlığına ve Hazine Müsteşarlığına gönderir" hükmü yer almaktadır.

Kınık gibi kısıtlı gelir imkanlarına sahip bir belediyede borçlanma yoluna başvurulmadan önce mevcut borç stoku oranlarına ve kanunda belirtilen sınırlara uygun olup olmadığı hususunda analizlerin yapılması, borcun geri ödenmesinin sağlanması için sağlıklı ve gerçekçi veriler ışığında yapılmış borç yönetim planının oluşturulması, belediyenin sevk ve idaresini zorlaştıracak,

yönetilmesi ve geri ödenmesi zor seviyede olan kredilerin alınmaması, borçlanma yoluyla elde edilen mali imkanların belediyede kalıcı nitelikteki altyapı ve üstyapı, gelir getirici yatırımların gerçekleştirilme amacıyla yapılması, faiz ve cezaya sebebiyet verebilecek borçların öncelikle ödenerek herhangi bir kamu zararına neden olunmasından kaçılması gerektiği tavsiyeye değer görülerek Kınık Belediyesi tarafından borçlanma yoluna gidilecekse borçlanma tutarının en son yıl gerçekleşen bütçe gelirlerinin yüzde onunu aşması durumunda Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığında borçlanma için izin talebinde bulunulması gerektiği aksi takdirde gerçekleştirilecek borçlanma işleminin ilgililer hakkında cezai sorumluluk doğuracağı bilinerek işlem tesis edilmelidir.

BÜTÇELER VE KESİN HESAPLAR:

43- Kınık Belediyesinin 2020-2024 arası mali yılı bütçeleri ve kesin hesapları ile ilgili olarak tahmin edilen ve gerçekleşen gelir ve gider rakamları ile gerçekleşme oranları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

MALİ YILI	BÜTÇE		KESİN HESAP		GERÇ. ORANI (%)	
	GELİR (TL)	GİDER (TL)	GELİR (TL)	GİDER (TL)	GELİR	GİDER
2020	3.600.000,00	3.600.000,00	3.162.563,27	3.255.426,41	87,85	90,43
2021	4.000.000,00	4.000.000,00	3.814.607,94	3.999.936,00	94,19	99,99
2022	8.000.000,00	8.000.000,00	7.563.657,48	7.619.967,42	94,55	95,25
2023	14.000.000,00	14.000.000,00	12.228.263,49	12.335.883,63	87,34	88,11
2024	23.700.000,00	23.700.000,00	23.552.222,17	22.102.004,28	99,38	93,26

Tablodaki gerçekleşme oranlarından da görülebileceği üzere, bütçelerin gelir ve gider tahminlerinde tutarlı ve gerçekçi davranıldığı, teftişe tabi olan 2023 yılı haricinde görece tutarlı bir bütçe yapıldığı, bütçe gerçekleşme oranlarının genellikle %90 üzerinde olması gerçekçi veriler ışığında bütçelerin düzenlendiği görünümü vermektedir. Belediyenin olası gelir ve gider tahminlerinde tutarlı davranması hesap verilebilirlik ve şeffaflık ilkelerinin zorunlu bir tamamlayıcısı olduğu unutulmayarak bu ilkelerde uygun hareket edilmesi memnuniyetle müşahade edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 13'üncü maddesinde "Bütçe yılı ve izleyen iki yılın gelir tahmininde, kesin sonucu alınmış son üç yılın gelir artış oranları esas alınır. Ayrıca kanunlarla vergi, resim ve harç oranlarında değişiklik yapılması, yapılan yatırımların faaliyete başlaması, herhangi bir nedenle gelirlerde artış öngörülmesi gibi hususlar ile merkezi idarenin ekonomik verileri ve ileriye yönelik öngörülleri gelir tahminlerinde dikkate alınır." denilmektedir.

Belediyelerde bütçe hazırlanırken gerçekçi rakamlar ile oluşturulması belediyenin plan ve programına uygun hareket edilmesini sağlamasının yanında öngörülebilirliği arttırarak projelerin gerçekleşme oranlarının da yükselmesini sağlayacaktır. Tutarlı verilerle hazırlanan bütçeler sayesinde mali imkanlar hakkında daha gerçekçi öngörüler yapılabilecek haliyle bu duruma göre harcamalar plana uygun olarak gerçekleştirilebilecektir.

Kınık Belediyesi tarafından tutarlı ve gerçekçi bütçe hazırlanmasına özen gösterilmeli, hazırlanan bütçe kararnamesinin belediye encümeninde görüşülmesi ardından belediye meclisine getirilmesi ve meclis üyelerinin katılımıyla bütçe kararnamesinin son şekli oluşturularak kabul edilmesi sağlanmalı, mecliste madde madde görüşülerek kabul edilmesi ve maddeler üzerinde ilgili meclis üyelerinin görüşleri sorularak katılımcı bir şekilde oylanmalı, özellikle ret oy veren üyelere bu oylarının gerekçeleri sorulup fikirleri alınarak daha gerçekçi ve etkili bir bütçe hazırlanmasına gayret edilmeli, meclisin bütçe denkliliğini bozacak biçimde gider artırıcı ve gelir azaltıcı değişiklikler yapamayacağı hususuna da dikkat edilmelidir.

GELİR OLUŞTURAN İŞLEMLER:

Gelir tahakkuk ve tahsilât işleri:

44- Kınık Belediyesinin gelir tahakkuk ve tahsilâtı ile tahakkuk- tahsilât oranları aşağıdaki listede gösterilmiştir.

Yıllar İtibariyle Tahakkuk ve Tahsilat Miktarları						
Yılı	Devreden Tahakkuk	Yılı Tahakkuk	Toplam Tahakkuk	Tahsilât Tutarı (TL)	Tahakkuk- Tahsilât oranı (%)	Tahakkuk Artığı (TL)
2020	158.862,75	241.988,49	400.851,24	179.721,91	44,83	221.129,33
2021	221.129,33	279.877,23	501.006,56	215.824,33	43,08	285.182,23
2022	285.182,23	453.839,85	739.022,08	401.946,14	54,39	337.075,94
2023	337.075,94	1.351.258,74	1.688.334,68	1.172.873,90	69,47	515.460,78
2024	515.460,78	1.604.860,55	2.120.321,33	1.408.945,34	66,45	711.375,99

Kınık Belediyesi tarafından tahakkuk ettirilen alacakların tahsilinin değişkenlik göstermekle birlikte %55 dolaylarında seyrettiği, tahakkukların yaklaşık yarısının tahsilinin sonraki yıllara kaldığı incelenmiştir. Tahsilat oranlarının düşük seyretmesi idarenin alacaklarının takibini aksattığını göstermekle birlikte gelir kayıplarına yol açarak kamu zararına sebebiyet verme ihtimalini ortaya çıkarmaktadır.

213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun tahakkuk zamanaşımını düzenleyen 114'üncü maddesinde "*Vergi alacağının doğduğu takvim yılını takip eden yılın başından itibaren başlayarak 5 yıl içinde tarh ve mükellefe tebliğ edilmeyen vergiler tahakkuk zamanaşımına uğrar.*" hükmüne yer verilmiştir.

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsili Usulü Hakkında Kanun'un 102'nci maddesinde ise "*Amme alacağı, vadesinin rastladığı takvim yılını takip eden takvim yılı başından itibaren 5 yıl içinde tahsil edilmezse zamanaşımına uğrar. Kendi özel kanunlarında zamanaşımı süresi gösterilen para cezaları (Kabahatler Kanunu'na göre verilen para cezaları gibi) ile amme para cezaları bu hükmün dışındadır.*" denilmektedir.

Kanun hükümlerine uygun işlem tesis edilerek söz konusu alacakların 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsili Usulü Hakkında Kanun çerçevesinde tahakkuk ve tahsilat zamanaşımı sürelerini geçirmeden tahsil edilmesi sağlanmalı, aksi takdirde söz konusu kamu alacağının kamu zararı olarak Kınık Belediyesi için harcama yetkilisi olan belediye başkanından tahsil edileceği bilinmelidir.

45- Denetim tarihi itibariyle bazı kalemlerde bulunan alacak miktarları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Emlak Vergisi:	315.938,26
İçme Suyu	250.854,85
ÇTV	85.757,10
Toplam	401.695,36

Tablodan anlaşılabacağı gibi Kınık Belediyesinin 21.07.2025 tarihi itibariyle 401.695,36 TL alacağı bulunmaktadır.

5393 sayılı Belediye Yasası'nın Belediye Başkanının Görev ve Yetkileri başlığını taşıyan 38 inci maddesinde "*Belediyenin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etmek*" hükmü ile alacakların

4

takibi ve tahsili belediye başkanına görev olarak verilmiştir.

5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 38'inci maddesinde "Kamu gelirlerinin tarh, tahakkuk, tahsiliyle yetkili ve görevli olanlar, ilgili kanunlarda öngörülen tarh, tahakkuk ve tahsil işlemlerinin zamanında ve eksiksiz olarak yapılmasından sorumludur" hükmü yer alarak tarh, tahakkuk ve tahsil işlemlerinden belediye başkanı sorumlu tutulmuştur.

Kontrolörlüğümce eski tarihten başlanarak tahsilatların bir an önce yapılmasının sağlanması tavsiyesi üzerine denetim süresinin bitimine kadar toplamda 16.898,49 ₺ tahsilat gerçekleştirilmiş ve mükelleflere vergilerinin zamanında ödenmesi hususunda sorumlulukları idare tarafından hatırlatılmıştır.

Kınık Belediyesinin mevzuatla kendisine verilen vergi, resim, harç, harcamalara katılma payları ve konusu bunların dışında kalan gelir ve ücretlerin takibi ve tahsilinin yapılması konusunda gerekli gayret ve özenin gösterilmesi; tarh, tahakkuk ve tahsilâtın yapılmamasından doğacak zarardan Belediye Başkanı ve ilgili birimin yetkilisinin sorumlu oldukları bilinmelidir.

2886 Sayılı Devlet İhale Kanunu Hükümlerine Göre Yapılan İhaleler:

Kınık Belediye Başkanlığınca denetime tabi dönemde 2886 Devlet İhale Kanunu'na göre (13) adet ihaleye çıkıldığı, (4) tanesinin ihaleye katılan olmadığından dolayı iptal edildiği (9) tanesinin ise gerçekleştirildiği görülmüş olup bahse konu ihalelerde yapılan incelemelerde görülebilen ve tespit edilebilen noksanlıklar aşağıda belirtilmiştir:

46- Denetime tabi dönemde ihale dosyalarında yapılan incelemede; ihale kararlarının ihaleyi kazanan istekliye kanunda belirtilen sürelerde tebligatının yapıldığına dair herhangi bir belgeye rastlanılamamıştır.

30.04.2025 tarihinde mülkiyeti belediyeye ait olan sosyal tesis kiralama ihalesi örnektir.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun "İhale kararlarının onayı veya iptal edilmesi" başlıklı 31'inci maddesinde "İhale komisyonları tarafından alınan ihale kararları, ita amirlerince karar tarihinden itibaren en geç 15 işgünü içinde onaylanır veya iptal edilir." denilmektedir.

Aynı Kanunun "Kesinleşen ihale kararlarının bildirilmesi" başlıklı 32'nci maddesinde "İta amirince onaylanan ihale kararları, onaylandığı günden itibaren en geç 5 işgünü içinde, üzerine ihale yapılmaya veya vekiline, imzası alınmak suretiyle bildirilir veya iadeli taahhütlü mektupla tebligat adresine postalanır" ve mezkur kanunun "İdarenin görev ve sorumluluğu" başlıklı 60'ıncı maddesinde ise; "Tebligatın 32 nci maddedeki sürede yapılmamasından dolayı idarenin zararına sebep olanlar hakkında kanuni işlem yapılır." hükmü bulunmaktadır.

Bundan böyle Kınık Belediyesi tarafından 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'na göre yapılan ihalelerde ihale uhdesinde kalan istekliye en geç 5 işgünü içerisinde tebligat yapılması ve yapılan tebligatların da ihale işlem dosyasına konulması sağlanmalı; aksi taktirde süresi içinde tebligat yapmayarak idarenin zararına sebep olan ilgililer hakkında idari ve cezai sorumluluk doğacağı bilinmelidir.

47- Kınık Belediyesince 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümleri uyarınca gerçekleştirilen ihalelerde ihaleye katılabileceklerin tutanak ile istekliler önünde tespit edilmediği incelenmiştir.

16.05.2024 tarihinde mülkiyeti belediyeye ait kamyon satış ihalesi örnek olup uygulama geneldir.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun "Açık teklif usulünde ihale" başlıklı 47'nci maddesinde "İlanda belirtilen ihale saati gelince, komisyon başkanı, isteklilerin belgelerini ve geçici teminat verip vermemiş olduklarını inceleyerek, kimlerin ihaleye katılabileceğini bildirir. Katılamayacakların belge ve teminatlarının geri verilmesi kararlaştırılır. Bu işlemler, istekliler önünde, bir tutanakla tespit edilir. Tutanaktan sonra, ihaleye giremeyecekler ihale yerinden

çıkartılır. Diğer istekliler, önce şartnameyi imzaya ve daha sonra, sıra ile tekliflerini belirtmeye çağrılır. Yapılacak teklifler ihaleye ait artırma ve eksiltme kağıdına yazılır ve teklif sahipleri tarafından imzalanır." denilmektedir.

Mevzuat hükmünden hareketle ihale sürecinde mutlaka ihaleye katılabileceklerin tutanak ile tespit edilip belgeleri uygun olmayanların ihale dışı bırakılmasına riayet edilmelidir.

GİDER OLUŞTURAN İŞLEMLER:

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22'nci Maddesine Göre Yapılan Doğrudan Teminler

48- Gerçekleştirilen doğrudan temin alımlarında bütçeye bu amaçla konulmuş ödeneğin %10'unun aşılmasına rağmen Kamu İhale Kurumundan herhangi bir uygun görüş alınmadığı incelenmiştir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 62'nci maddesinde "Bu Kanunun 21 ve 22 nci maddelerindeki parasal limitler dahilinde yapılacak harcamaların yıllık toplamı, idarelerin bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerin %10'unu Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadıkça aşamaz." hükmü yer almaktadır.

Bundan böyle doğrudan temin ile gerçekleştirilen alımlarda bütçeye bu amaçla konulmuş ödeneğin aşılammaya çalışılması, aşıldığı durumlarda ise önceden Kamu İhale Kurumundan uygun görüş alınmasına dikkat edilmelidir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu Hükümlerine Göre Yapılan İhaleler:

Denetime tabi dönemde (03/09/2020-21/07/2025) Kınık Belediyesi tarafından 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamında EKAP üzerinden gerçekleştirilen sorguda (8) adet ihale gerçekleştirildiği, bahse konu ihalelerde yapılan incelemelerde görülebilen ve tespit edilebilen noksanlıklar aşağıda belirtilmiştir:

49- Bir önceki denetim raporunda tenkit edilmesine rağmen yapılan ihalelerde, ihale işlem dosyasının incelenmek üzere ihale komisyonu üyelerine iletilmesine ilişkin herhangi bir belgeye rastlanmamıştır.

2022/718379 ihale kayıt numaralı ile 2023/726297 ihale kayıt numaralı "Akaryakıt Alımı" ihaleleri örnektir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "İhale Komisyonu" başlıklı 6'ncı maddesinde "Gerekli incelemeyi yapmalarını sağlamak amacıyla ihale işlem dosyasının birer örneği, ilân veya daveti izleyen üç gün içinde ihale komisyonu üyelerine verilir." hükmü yer almaktadır.

Mal Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin 18'inci maddesinde ise "İhale işlem dosyasının birer örneği, ilan veya daveti izleyen üç gün içinde idare tarafından ihale komisyonu üyelerine verilir." denilmektedir.

Belirtilen kanun hükümlerine uygun olarak kanunda belirtilen sürelerde ihale işlem dosyasının birer örneğinin ihale komisyonu üyelerine verilmesi ve belgelerinin ihale işlem dosyasında muhafaza edilmesi sağlanmalıdır.

50- Kınık Belediyesince gerçekleştirilen (9) ihaleden (5) tanesinin açık ihale (4) tanesinin ise direkt olarak pazarlık usulü ile yapıldığı incelenmiştir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Temel ilkeler" başlıklı 5'inci maddesinde "İdareler, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur.

(...) Bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde açık ihale usulü ve belli istekliler arasında ihale usulü temel usullerdir." hükmü yer almaktadır.

İdarelerin Kanunda belirtilen saydamlık, rekabet ve eşit muamele gibi ilkelere sadık kalabilmesinin ön koşulu ihalelerde de aynı ilkelere uygun hareket etmesine bağlıdır. Kamu yönetiminde ihalelerin önemli bir mali ve idari süreci kapsamı sebebiyle bu süreçte açıklık ve eşit muameleyi sağlamak oldukça elzemdir. İdarelerin güvenilirlik imajının zedelenmemesi ve her vatandaşın eşit muamele yapabilmesi adına mevzuatta bahsi geçen ilkelere sadık kalınması ve ihalelerde temel ihale usulü olan açık ihale usulünün tercih edilmesinin sağlanması tavsiyeye değer görülmüştür.

GÖREV:

51- Denetime tabi dönem içerisinde belediye başkanlığı görevinin 10.09.2020 tarihinden 31.03.2024 tarihine kadar Güven ARSLAN; 31.03.2024 tarihinden itibaren Hacı Yusuf GEÇENE tarafından yürütüldüğü anlaşılmıştır.

Tokat İli Kınık Belediye Başkanlığının İdari İş ve İşlemlerinin tarafımdan denetlenmesi sonucunda (4) örnek olarak düzenlenen işbu Denetim Raporunun (1) örneği dairesinde alıkonulmuş, (1) örneği Almus Kaymakamlığına sunulmak üzere zabıta memuru Cem TANDOĞAN'a teslim edilmiş, diğer (2) örneği de İçişleri Bakanlığı (Kontrolörler Başkanlığı)'na sunulmuştur. **25.07.2025**

Kurum Üst Yöneticisinin Görüş ve Düşünceleri

Denetim Raporunda tenkit ve tavsiye edilen hususların düzeltilip tamamlanması ve yerine getirilmesi için ilgililere gerekli talimatlar verilecek ve sonucu takip edilecektir.

25/07/2025

Hacı Mustafa GEÇENE
Beldiye Başkanı